ANUL V. - No. 16.
15 Iunie 1929.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazitar și în Românul necinstit și înstrăinat!"

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine"
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. LAZAR ISAICU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL"
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

ANUL VI. — Nr. 16

279052

Cluj, 15 Iunie 1929

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Comunicat

Din toate părţile ţării, ne vin ştiri îmbucurătoare cu privire la creşterea curentului L. A. N. C.

Mulţimea şi-a pierdut toată încrederea în guvernarea partidelor, mai ales după ultima experienţă, hotărâtoare, cu partidul naţional ţărănesc, care a înşelat toate aşteptările.

„Să vină Cuziştii“

Acesta este strigătul, care creşte, ca o protestare firească, şi ca o speranţă în programul şi în silinţele noastre.

Având datoria de a răspunde acestei chemări, şi de a lucra necontenit la formarea conştiinţei naţionale româneşti, care este propria misiune a L. A. N. C. — dar şi în prevederea schimbării de guvern, care poate să nu întârzie — *ni se impune tuturor să ne grăbim a ne folosi de vremea bună a verii, pentru a intensifica propaganda, şi a desăvârşi organizaţia.*

Individual de la om la om, prin întruniri parţiale, pe comune, sau pe judeţe, ca-şi prin tipărituri de tot felul şi prin răspândirea ziarelor noastre, membrii L. A. N. C. să apeleze necontenit la marea mulţime, lămurind interesele ei, şi chemând-o la lupta de apărare naţională creştină, împreună cu noi.

Timpul e scurt. Evenimentele se precipită.

Preşedinţii organizaţiilor L. A. N. C., au răspunderea să vegheze ca împrejurările să nu ne surprindă nepregătiţi.

Lozinca noastră se rezumă în două cuvinte:

Unire şi muncă !

Preşedintele Suprem al L. A. N. C.

A. C. Cuza

Faptă rodnică [1]

Se împlineşte un deceniu, de când societatea studenţească, *Petru Maior* îşi afirmă pe pământul desrobit al neamului mai mult decât îndreptăţirea la viaţă: dreptul la respectul obştesc.

Şi-a câştigat incontestabil acest drept, cu atât mai preţios, cu cât se impune prin recunoaşterea publică a rolului ce a jucat centrul academic *Petru Maior* din Cluj în sbuciumul tineretului universitar din ultimii zece ani. Insufleţit şi bine inspirat, el a înţeles şi simţit realitatea închegată între Nistru şi Tisa, cu o preciziune şi o pătrundere, cu care nu se pot lăuda guvernanţii de eri şi de azi ai României întregite.

Din războiul mondial a eşit înfăptuirea principiului naţionalităţilor. Este firesc, este în spiritul rezultatului politic fixat prin tratatele de pace, ca naţia, liberată şi pusă integral sub ocrotirea statului propriu, să formeze obiectul de permanentă grijă pentru conducătorii noului stat. Cum harta Europei s'a refăcut după trupul normal al fie-cărei naţiuni desrobite, urmează cu necesitate că noul statut european nu se poate menţine mai temeinic, de cât asigurând fie-cărei naţiuni, organizată în stat propriu, o viaţă specifică, înputernicind-o până la *maximum* şi *optimum*, conform misiunii sale istorice, indicată de însuşirile etnice şi situaţia geografică.

Această consecinţă logică a principiului naţionalităţilor, azi realizat, a înţeles-o admirabil studenţimea română. Din înţelegerea, care-i face onoare, isvora cerinţa, energic, uneori tumultuos exprimată, să începem fără zăbavă şi fără slăbiciune a ne trăi viaţa, în hotarele lărgite, cu aşa rost, croit de guvernanţi, încât să se asigure *întâietatea Românului în ţara lui.* Fără această întâietate, principiul naţionalităţii, ce stă la baza României actuale, devine în scurtă vreme literă moartă ; iar ţara noastră ajunge un adăpost îmbelşugat pentru neamuri streine, atrase de avuţiile ei şi îngăduinţa noastră.

Atare perspectivă nu pot admite aceia, ai căror părinţi moşi şi strămoşi au pătimit şi sângerat spre a contribui la patrimoniul sufletesc, din care s'a înfăptuit la momentul istoric idealul naţional. Simţind precis, că domnia românească trebue singură să se întindă peste pământul strămoşesc, desrobit prin sabia românească, studenţii, îngrijoraţi de nepăsarea guvernanţilor, cari s'au odihnit şi încă dormitează pe laurii României Mari, au ridicat probleme şi au dat alarma ţinând trează conştiinţa autohtonilor.

Au pus problema convieţuirii noastre cu minorităţile etnice în aşa fel, încât aceşti beneficiari ai trecutului să nu crească peste capul naţiunii dominante ; şi a formulat, cuminte şi prevăzător, *principiul just al proporţionalităţii.*

Au dat alarma, cu răsunet puternic în opinia publică, asupra

[1] Articol reprodus din *„Almanahul societăţi academice Petru Maior“*, apărut în Cluj-1929, eu prilejul sărbătoririi primului deceniu de viaţă integral românească, în hotarele vechii Dacii.

chestiunii jidovești, care a îngrijorat pe toți oamenii de stat ai României, având în fața lor nodul gordian al raportului: de o parte, dintre populația jidovească, inasimilabilă, parazitară, dușmănoasă statului român, sporind prin continuă imigrațiune frauduloasă, stăpânind toate isvoarele vieții economice, și dictând din umbră în politica internă prin partidele de guvernământ ce-i sunt aservite și prin presa cotidiană; de altă parte, bietul popor român, sărac și fără școală, lipsit de experiență în lupta pentru existență, împiedecat de a se înmulți din cauza mizerabilelor condiții higienice actuale, exploatat până la sânge de parazitismul jidovesc, secătuit în energia lui vitală prin alcoolismul răspândit în cea mai largă măsură de Jidani și purtat cu minciuna de politicianii jidoviți din rău tot în mai rău.

Cadrul uriaș, complicat cu invizibile ramificații, al problemei jidovești, ce își așteaptă resolvirea, *pentru ca Românul să ajungă la întâietate în țara lui*, l'a văzut clar studențimea cu intuiția omului, pe care îl privește direct viitorul întunecat. Era firesc să dea alarma, mai ales când observă, că în mijlocul pericolului crescând lumea noastră politică se face vinovată de complicități remuneratoare cu dușmanul implacabil al statului și poporului nostru: cu neamul lui Iuda.

Strigătul îngrijorării patriotice nu a fost manifestarea exagerată a unei sensibilități juvenile — cum au spus cei interesați —; ci exprima nota justă a situației, așa cum au văzut bărbații ponderați, cu dor de neam și curaj moral, denunțând-o întregii suflări românești la ocazie solemnă.

Ne facem datoria de a reaminti aici cuvintele rostite de I. P. S. S. Mitropolitul Primat Miron Cristea, astăzi Patriarh și membru al Inaltei Regențe, cu prilejul centenarului lui Avram Iancu, la mormântul eroului-martir, în prezența M. S. Regelui Ferdinand și a întregii Curți Regale, din care discurs rezultă și vinovăția politicianilor, cari se închină vițelului de aur, și pericolul ce ne amenință din partea Jidanilor venetici, constituiți în societăți forestiere, cari au devastat pădurile Moților, reducându-i la starea de cerșitori în țara lor de baștină. Vorbind despre întărirea situației materiale a poporului român din Ardeal, prin faptul unirii și al legilor de unificare, I. P. S. S. Mitropolitul Primat continuă în acești termeni:

„Dar această întărire ar fi progresat cu pași mai hotărâți, dacă atâția nepoți nevrednici ai lui Avram Iancu — fără suflet și fără Dumnezeu — nu ar fi preferat îmbogățirea proprie în contul celor mai vitale interese ale neamului și în favoarea celor ce totdeauna neau dorit peirea iar nu binele.

„In deosebi ni se cerne sufletul de îngrijorare, când în fața memoriei eroului, care a fost „Craiul Munților" și apărătorul gliei strămoșești și a tuturor bogățiilor țării — trebue să constatăm că în multe părți ale țării bogățiile mai mari au ajuns pe usor și aproape în întregime pe mâni streine și de neam și de țară și de sufletul ei.

Codrii seculari și romantici, cari ne-au adăpostit strămoșii și ne-au salvat sufletul neamului — în lipsa de cooperative naționale — se exploatează de colonii neromânești, cari au dat la ținuturi întregi un caracter înstrăinat din toate punctele de vedere.

Pe această cale în era românească viața neromânească s'a întărit în multe ținuturi cu pași uriași; și nu la minoritățile băștinașe ale țării, cu cari împreună împărțim bucuros pământul și bunătățile lui și cu cari voim a trăi în frățească armonie și la bine și la rău; ci veneticii din toată lumea găsesc la noi neconturbați teren cald de a ne duce belșugul acolo, unde le-o fi și sufletul.

In fața acestei situații buciumul Moților trebue să repete tot mai des și mai intensiv refrenul lor:

„Munții noștri de aur plini",
„Noi tot slugi pe la străini".

Acest memento, care a rămas tot actual, cere grabnice remedii. Și nu există un singur Român cu inimă și ochi observatori, care să nu simță că această situație, înăbuse în ținuturi întregi viața poporului autohton și prezintă pericol grav, care culminează într'un început de a se înstrăina și sufletul țării. Iată pentru ce cea mai patriotică datorință ne cere a găsi momente pentru signalizarea răului.

De sigur probleme multiple și grele bat la poarta vieței noastre publice, așteptând dela cei de sus rezolvirea. Aceștia însă ori cari ar fi ei și ori cât de bune intenții și ori cât de largă voință ar avea, nu-s în stare a le cuprinde singuri toate. Mântuirea poate veni numai, dacă toți câți au cădere și răspundere întru împlinirea poruncilor de sus — fie mici, fie mari — vor fi la locul lor stârpind și îndreptând incorectitățile și relele, slujind neamului iar nu lui Mamona".

Așa vorbia la 31 August 1924 Inaltul Prelat, menit să ajungă Patriarh al României și membru în Inalta Regență, chemând pe guvernanți la simțul datoriei după-ce denunțase răul în toată gravitatea lui. Cu aproape doi ani înainte, studenții dela centrul *Petru Maior* dăduseră alarma, în felul lor tineresc, asupra aceleiași chestiuni — venalitatea politicianilor și pericolul jidovesc —, și astfel aruncaseră fermentul ideii naționale și al mândriei de neam în vâltoarea vieții publice.

De atunci înainte se înfăptuește zilnic, încet dar temeinic, procesul de clarificare al conștiinței românești față de problema jidovească, ce trebue astfel resolvită în cât România să rămână a Românilor.

Centrul academic *Petru Maior* se poate mândri că a contribuit puternic la această faptă fecundă în rodnice consecințe. Ii zicem din toată inima:

Vivat, crescat, floreat.

I. C. CĂTUNEANU.

Străinii în armată [1])

In lucrarea mea *„Diviziile de rezervă, sporirea armatei, întărirea națiune"* am spus relativ la străini: „. . . trebuie introdusă și recrutarea națională, pentru streini, mai ales când acum vom avea un străin mai mult, bulgarul în țara noastră. Părerea mea, însă, este că ar fi mult mai bine să ne lipsim de serviciile lor. Turcii au făcut o tristă experiență cu străinii din armata lor; să nu o facem și noi. Să fie scutiți de serviciul militar în schimbul unei taxe. Serviciul militar să-l facă numai românul, căci numai pe el îl doare inima de țărișoara lui, și numai lui îi bate inima mai tare, când i se vorbește despre „reîntregirea neamului". Aceasta este o chestiune foarte importantă, a-

[1]) Fragment reprodus din studiul distinsului **general C. G.** în activitate, intitulat: *„Indrumări nouă în organizarea Armatei"*, apărut la Sibiu în 1929 la tipografia Școalei militare de Infanterie No. 2.

supra căreia legiuitorii trebue să aibă toată atenția cuvenită".

Inspăimântat de aceea ce văzusem în răsboiul balcanic, cu creștinii din armata turcă, mi-au venit aceste gânduri, pe cari le-am pus mai sus în lucrarea mea. Bulgarii, Sârbii, Grecii, Muntenegrenii etc. au dezertat în massă, din armata turcă, chiar pe timpul operațiunilor; ba cevà mai mult, au fost adesea unități întregi de streini, cari au întors armele, chiar în timpul luptei, contra foștilor lor stăpâni, de până ieri. Și nimeni nu-i poate acuzà, fiindcă sentimentul național este mai puternic decât orice disciplină, decât orice teamă, și decât orice jurământ.

Atunci am scris și eu că bulgarul, din armata noastră, noul strein ce va intrà, prin luarea cadrilaterului, între cetățenii noștrii, să nu fie luat în armată ci, mai bine, să fie scutit, în schimbul unei taxe militare.

Evenimentele, ce au urmat, numai la trei ani, de când am scris acele cuvinte, mi-au dat dreptate, chiar mai mult, decât mi-aș fi putut închipuì. Să ne aducem aminte, deși este foarte dureros, numai, de Turtucaia, de Dobrogea și de dezertarea în massă a bulgarilor, din toate regimentele noastre și, apoi, de revenirea lor, chiar a doua zi, ba chiar în aceeași zi, în rândurile armatei atacatoare și să ne reamintim de sălbăticia lor revoltătoare.

Din punct de vedere milităresc, al disciplinii, al jurământului, putem taxa acest gest ca „mișelnic". Din punct de vedere, însă, național, sufletesc, este explicabil și chiar scuzabil!

Azi, avem în țara noastră: unguri, bulgari, ruși, sârbi, evrei, și încă într'un număr înspăimântător. Cred că este bine să rezolvăm problema serviciului lor în armată, cu un minut mai curând, așà ca evenimentele să nu se surprindă.

Răsboiul ce abià s'a închis, sub forma de răsboiu cu armele de foc, dar care încă dăinuește, sub forma propagandelor, a discreditării, a insinuărilor răutăcioase, a înveninării sufletelor și dărâmării tratatelor de pace, a răscolit toate patimile omenești și toate urile ce de secole s'au acumulat, în sufletele diferitelor naționalități. Tot spiritul de răsbunare al unei rasse, ce s'a crezut nedreptățit, sau care se vede azi, după credința sa oprimat și jefuit, s'a acumulat în sufletul fiecăruia și este în fierbere. Intreg acest sentiment al „plătirii" nedreptăților, reale sau închipuite, circulă fără nici o stavilă, dela individ la individ, fie că el se află în țara sa, sau în țara ce l-a cucerit, și fac, astfel, unul cu altul, un lanț de ură ce se întinde, crește, și ce devine, din ce în ce, mai puternic și mai ameninţător, în special pentru cei nepregătiți.

Toți streinii, din o țară nou alcătuită, indiferent de naționalitatea ce o au, de țara în care se găsesc, sau de țara ce au avut-o mai înainte, fac bloc, în mod aproape reflex, în contra națiunii dominante, agitându-se între ei, în contra statului ce-i stăpânește azi. Acest bloc și aceste agitațiuni sunt cu atât mai mari, mai puternice și mai vătămătoare, cu cât ele sunt ajutate, nu numai pe ascuns, dar chiar pe față, de către statul vecin, ce strigă în gura mare, ca să fie auzit de toată lumea, și mai ales de naționalii săi „robiți" din țara nou alcătuită, că: „nedreptatea ce s'a făcut va fi răsbunată, că tratatele trebuiesc refăcute, că țara lor ciuntită trebuie se reînvie".

In astfel de condițiuni, de agitațiuni și de propagandă, nu poate cere nimeni, pe conștiință, ca acei naționali streini, să fie buni soldați în răsboiu, chiar când ei sunt duși spre alte frontiere, decât ale vechii lor țări, dar mai ales când vor fi duși contra connaționalilor lor. Vor dezerta, în massă, în cel mai bun caz, dacă nu vor face încă și alt rău mai mare țării, ce-i stăpânește azi. — Și, din punct de vedere al sentimentului lor național, ei vor fi justificați și chiar scuzați. Țara, însă, ce le-a dat crezământ și armata care le-a luat jurământul drept sincer și îndreptățit, sunt vinovate că s'au încrezut în ei, și vor suferi consecinte grave, mai grave decât își poate cinevà închipui. Să nu ne fie teamă de a spune lucrurile pe șleau!

Și această stare de lucruri, va durà, cel mai puțin, o generație întreagă, socotind, în timp, această generație, timpul necesar ca toți tinerii și bărbații de azi să fie dispăruți, iar copiii ce s'ar naște, de azi încolo, să ajungă vârsta oamenilor maturi, crescuți, acești copii într'o țară a lor, cu limba acelei țări, cu credința acelei țări, cu obiceiurile acelei țări, și pe care el să învețe, de copil, de când deschide ochii, să o respecte și să o iubească. Atuncea, ... poate! mai ales, dacă noul stat se va îngriji ca să transforme mentalitatea tuturor noilor cetățeni, prin bună administrație, prin cinstită gospodărie, prin cultură intensă, prin dreptate netăgăduită, prin adevăr nefalsificat și ... prin exemplară pedepsire a tuturor celor ce ar îndrăsnì să facă un rău, cât de mic, țării, ce-l adăpostește, ce-l hrănește și ce-l cultivă.

Și atunci, când s'ar constatà că noua stare de lucruri, după o perioadă de 30—40 ani, ar permite intrarea în normal, s'ar puteà introduce, în armată și streini. Până atunci, însă, *nu*.

Chiar dacă ar fi streini cari să primească și să privească noua stare de lucruri, ca normală, și deci să se considere ca buni și credincioși cetățeni ai țării, și încă ar fi un lucru inuman, de a-i duce în răsboiu, această generație de azi, în contra conaționalilor lor, cu cari au trăit alături, până ieri, în țara lor, chiar dacă ei ar fi, în adevăr, cinstiți și hotărîți să probeze, cu viața lor, credință noului stat.

Totuși, fiindcă toți locuitorii țării, cari au jurat credință și supunere legilor ei, indiferent de naționalitate și de origină, sunt cetățeni ai acestei țări binecuvântate de Dumnezeu, cu toate drepturile, și mai ales cu toate drepturile, trebuie să aibă și toate îndatoririle. In astfel de condițiuni nu numai drepturile vor fi repartizate deopotrivă asupra tuturor cetățenilor, ci și îndatoririle.

Cetățenii toți, recrutați, vor face serviciul militar întreg timpul prevăzut în lege; însă, în momentul recrutării vor fi împărțiți, dela început, în două mari categorii: *serviciul de front și serviciul auxiliar*. In serviciul de front vor fi trecuți toți Românii, iar în serviciul auxiliar toți streinii. Dintre aceștia, din urmă, vor fi scutiți de serviciul militar, pe timp de pace, toți aceia cari vor cere, în scris, ca să fie scutiți, în schimbul unei taxe anuale, plătită anual și pe tot timpul duratei serviciului sub arme, și completare, adică patru ani, și care taxă va fi proporțională cu averea de care dispune fiecare [1]).

Toți ceilalți vor fi încorporați la epoca prevăzută prin lege, unii pentru serviciul frontului, iar alții pentru diferitele servicii auxiliare ale armatei și ale țării.

Scutiți, însă, vor fi concentrați, și ei, în fiecare ani, câte una-două luni, pentru diferite pregătiri în direcția serviciului ce vor îndeplinì în răsboiu.

[1]) In egătură cu aceastea, vezi „Călăuza bunilor Români", cap. X, art. 25, lit. f. (N. R.)

Și în acest fel văzută chestiunea, care mi se pare și *logică și umană și națională*, s'ar redacta articolul corespunzător în noua lege de recrutare, în sensul arătat mai sus.

Atunci, noua țară hipotetică ar avea, în adevăr, o armată națională, cu care ar fi în stare să-și apere drepturile sfinte, fiindcă ar avea o armată, din sângele ei, din sufletul ei, din carnea ei și căreia ar putea să-i ceară ori și ce, chiar și suprema jertfă, căci ea ar da-o cu bucurie, știind că-i pentru preamărirea țării și neamului, din care ea este alcătuită.

DIN TICĂLOȘIILE JIDANULUI TRĂDĂTOR

In legătură cu concepția distinsului general C. G. privitoare la alcătuirea armatei noastre, ce trebuie să fie **națională**, și ca o tristă demonstrație convingătoare a adevărului ce propagă, reproducem mai jos articolul apărut în *Universul*, No. 18 88 din Aprilie 1929, scris de căpitanul *I. Popiceanu* din care articol rezultă, cum s'a purtat în războiul de întregire al neamului, acel strein din unitatea sa aparținând neamului etern, dușmănos și trădător, al lui Iuda.

Neam străin

Timp mohorât. Ziua întreagă plouase. Mirosul pământului uscat până atunci și al verdeții abundente a pădurii, era înviorător!

La stânga batalionului nostru, ocupa poziție batalionul 11-lea.

Prima companie a acestui batalion făcea legătură pe versantul de răsărit al dealului Răchitașul-Mic, care rămăsese ocupat și de dușmani și de noi. In jurul acestui versant încă mai era deasă pădurea. De-aci începea depărtarea mare dintre cele două poziții.

In zona neutră se afla micul sat, părăsit acum, Vizantea-Mânăstirea. Patrule dese amice și inamice mișunau prin preajma acestui sătuț. Dese ori se întâlneau acolo și după câteva schimburi de focuri, se retrăgeau. In inima satului însă nimeni nu îndrăznea să se aventureze. Gloantele lor găuriseră pereții căsuțelor Vrâncenilor.

In dimineața aceea neguroasă era liniște așa de mare, încât parcă mi se părea că liniștea aceasta va dura o veșnicie. Dar nu. După amiazi auzirăm iarăși bubuind tunul spre Oituz. Ceva prevestitor de rău se simțea în atmosferă. Norii albi și mici pluteau deasupra arborilor bătrâni și bucăți-bucăți se ridicau sus, se împrăștiau și dispăreau. Câte unul ne învăluia, din alții picurau stropii de ploaie, cari ne udau într'una.

Incolo, departe, la inamic, latră un câine. Mogâldețe negre se văd mișcând în satul Soveja, de unde-i și câinele, care s'a necăjit pe niște trecători. Aceia sunt vrăjmașii noștri. Poate câinele va fi simțit că acești trecători voesc răul stăpânilor săi și latră și mai tare acum! Dar trecu puțin timp și amuți! Cine știe ce pat de pușcă va fi luat ca să tacă!

Nemții ajunseseră foarte îndrăzneți. Astfel, auzisem că în acest sector, se apropiaseră nevăzuți, noaptea de transee, dăduseră „bună seara" și rugaseră pe-ai noștri „să nu tragă" și „să vină la ei". Când plecau, strigau „la revedere". Erau renegații, cari cunoșteau prea bine limba românească! Ai noștri răspundeau cu gloante, dar a 2-a zi veneau iar!

Câteva zile s'au petrecut aceste fapte.

Nu presimțisem degeaba răul ceavea să vină curând!

Sergentul, șeful secției de mitraliere din sectorul meu, era un om plin de viață. Vesel și gata oricând să moară la postul încredințat. Cei 2 trăgători ai celor două mitraliere, umblau cu mașinile așa de bine, că nu exista în tot regimentul alți trăgători mai buni decât ei. Soarta acestor trei ostași români avea să se 'mplinească prin fapta trădătorului.

Nu mi-l amintesc la înfățișare. Mi-a rămas în minte numai că era înalt și îndoit puțin de spate. Avea gradul de elev plutonier și din lipsă de ofiteri, comanda un pluton în compania cu care făceam legătura. Nu-l suspecta nimeni. Avusese grije să se informeze de punctele noastre tari. Desele vizite nemțești în sectorul ce ocupa cu plotonul său, îi încurajase sentimentele față de țara care-l hrănise și pe el și pe familia lui.

Imi pare destul de rău că nu-i mai știu numele, dar neamul din care făcea parte, ne-a cauzat, în decursul vremii, multe, foarte multe neajunsuri și ne-a dovedit totdeauna sentimentele ce-i anima.

Și a fugit la dușman. Oamenii plotonului lui n'au putut crede că le dezertează comandantul.

Și canalia nu s'a mulțumit să se predea inamicului.

Primul lucru, pe care l-a făcut, a fost să descrie pozițiunea amplasamentelor celor două mitraliere din sectorul meu, căci puțin după dezertare, tunurile inamice, cu o precizie matematică, traseră câteva proectile, unele după altele

Sergentul și cei doi trăgători ai lui muriră.

M'am dus să-i văd. Ingrozitor mutilaj! Capul, mâinile și picioarele sergentului erau aproape rupte. Cei doi ostași nu se mai cunoșteau. Erau o massă de carne sângerândă.

Lovise în plin proectilele dușmane. *Lovise trădarea ticălosului și nemernicului de neam străin.*

Căpitan J. POPICEANU.

Partidul d-lui Maniu este în continuă negațiune, cu bunul mers al României întregite

Articolul de mai jos era să fie publicat în luna Octombrie 1928, a intervenit schimbarea de guvern. Și cum prin acest articol, de atunci î-mi exprimam neîncrederea în partidul național-țărănesc, *s'a amânat publicarea*, pentru a vedea noul guvern la lucru. După 6 luni de guvernare, se vede din cele ce urmează, că am avut perfectă dreptate:

Zic, partidul D-lui Maniu, pentrucă mă voiu ocupa de acesta, în continuitatea sa, dela înfăptuirea României Mari, până în zilele noastre, deci în timpul când se numea numai Național, nefiind încă una cu Țărăniștii, spre a se numi Partidul Național-Țărănesc.

Voiu fixa acțiunile principale ale acestui partid în fața evenimentelor mari prin cari trecea țara, stăruind asupra motivelor, cari au determinat după modesta mea părere, îndepărtarea acestui partid, cu toată popularitatea sa, dela posibilitatea de-a i se da de către forurile competente, în mod legal, puterea.

1. *Unirea, în memorabila adunare dela Alba-Iulia din 1 Dec. 1918, s'a făcut fără condițiuni.* Nici nu se putea altfel. Așa a făcut-o Basarabia, așa Bucovina. Așa am făcut-o și noi, Ardelenii.

N'am putut face târg din Actul cel Mare de înălțare sufletească al neamului. *Domnul Maniu, însă, și anturagiul D-sale a găsit de cuviință să păteze această măreață spontaneitate, prin faimoasele puncte, 14 puncte*, de cari s'a făcut atâta uz, în răstimp, de cei interesați, ca de niște condițiuni, ce ne fiind ținute, ar putea trage după sine „denuntarea contractului dela Alba Iulia”.

Cele 14 puncte sunt *puncte negre*, ce vor rămâne în istorie ca *atare*. Acestea însă descalifică numai pe autori. Poporul a fost curat; el n'a greșit. Lui nu i-a venit în minte, ca prin condițiuni să-și făurească soarte aparte, ciorbă mai bună decât aceea, care și-o poate face țara de comun acord, în întregimea sa.

Unirea n'a venit dela Vilson și dela punctele lui. Ea a venit ca rod al unor jertfe ale neamului întreg, jertfe de secole, jertfe a căror nețărmuriri o concretizează cele 800.000 de eroi.

Contra Unirii celei Sfinte și Mari, Domnule Maniu, toți aceia ce-Ți țin și Ți-au ținut isonul, ați păcătuit de neiertat cu Punctele D-voastră.

2. Păcatul acesta l-ați mărit, cu înfăptuirea ciorbei aparte, între hotarele vechi, și vama la Predeal, al instituirii Consiliului Dirigent. Față de acest început de izolare și de conducere autonomă, ne-având consimțământul Românilor ardeleni *desființarea guvernării Consiliului Dirigent, a venit la timp, să curme prima etapă de negare, a unității noastre de stat.*

Desființarea Consiliului Dirigent, v'a durut și vă doare. Si cu toate că necesități de interes personal și de partid v'a purtat prin diferite contractări de căsnicie cu persoane și partide din celelalte ținuturi românești, apropiere, în sufletul D-voastră, față de ceilalți frați, prea puțină se observă. Dureri sunt *destule*, și la rândul său, le vom spune.

3. Cu toate greșelile acestea, și pe lângă toate că conducerea Ardealului era preluată de D-l Iuliu Maniu și administrația se făcea numai de Ardeleni, prin Consiliul său Dirigent, încrederea țării, și a Marelui Rege Ferdinand, în faza de glorie a României Mari, căzu tot asupra Ardelenilor. *Primul Ministru al țării întregi deveni D-l Vaida-Voevod.*

Regele Ferdinand, deci, având încredere, și-a manifestat-o aceasta, încredințând puterea oamenilor Domnului Maniu.

La 3 Iuni, Domnul Vaida-Voevod fiind încă la Londra, a fost chemat fără veste de către Rege, încredințându-se cu conducerea țării D-l General Averescu.

Această schimbare rapidă, de încredere regală în neîncredere, o găsesc la locul său.

Cârmuirea de 3 luni, în împrejurările de atunci, i-a dovedit pe D-l Vaida-Voevod și soții săi, incapabili de conducere. Nava mergea rău și se scufunda vertiginos, în valurile Grevei Generale ce se proiecta. Eu eram în Cluj, pe atunci; și-mi aduc aminte cu groază, de zilele acelea, lipsite de orice siguranță, depe o zi pe alta. Eu am dorit schimbarea și-am fost mulțumit de efectul ei:

4. *D-l General Averescu* a adus cu sine liniștea așteptată și a spulberat fantomele grevei.

Ca platformă, pentru venirea sa la putere și câștigarea încrederii Coroanei, între împrejurările de atunci, eu cred, au fost suficiente calitățile sale de general, dovedite în răsboiu, și popularitatea sa de atunci.

D-l General Averescu a stat, la cârmă un an și jumătate. Împrejurările erau grele, și eu, care mă bucurasem la venirea sa de liniștea și ordinea ce-o întrodusese, de-o jumătate an, așteptam cu nerebdare demisionarea sau demiterea Generalului din locul de răspundere.

5. După proba de guvernare cu D-l Vaida-Voevod și după guvernarea grea a D-lui General Averescu, revenirea și readucerea omului probat și merituos, Ionel Brătianu, eu cred, deasemenea, că în mare parte a țării a fost dorită și așteptată. Venirea aceasta a lui Ionel Brătianu, după căderea guvernului Averescu, pe D-nul Maniu și partizanii săi, în iarna anului 1922, tare rău i-a supărat. Si cu drept cuvânt se zice: *Cine se supără, n'are dreptate;* — căci faptele Partidului Național de atunci ca și ale celui Național-Țărănist de astăzi, nu dau garanții de bun sfârșit, pentru o guvernare încredințată acestor oameni.

6. *Agitațiile electorale* ale Partidului Național din iarna anului 1922, în luptă cu liberalii, au fost, mai fără scrupul, mai fără răspundere, mai pline de înjurături ca cele de azi. Nu vreau să scuz întru nimic țigănia și lipsa de răspundere a agitatiilor de stradă și nerușinarea unor gazete cari abuzând de libertatea presei, azi repudiază în întregime adevărul și bunul simț în ce privește adversarul politic.

Ori poate că azi sunt eu mai obicinuit cu înjurăturile? — Nu știu. In tot cazul, apostrofările puțin măgulitoare pentru frați: hoți, ciocoi, greci, etc. auzite atunci în alegeri și cetite zilnic în Patria, erau, prea aproape de ziua înfrățirii noastre prin unire și prea proaspete mormintele eroilor căzuți pentru desrobirea noastră, ca accentele de defăimare să nu redeștepte revolta în aceia al căror simțământ de recunoștință față de frați încă nu era cu totul șters.

Mă cuprinse groaza, văzând furtuna ce se deslănțuise în alegeri. Unirea aceea tânără, ce abia încrestase pe răboj al treilea an de existență, și noi loveam fără cruțare, furios, pe toate coardele gâtului.

Corpul didactic primar din Cluj fu primul, care reacționă. Se făcu apel la învățătorimea întreagă din Ardeal și părțile ungurene ca să-și trimită delegații săi spre a lua o atitudine.

Delegații au hotărât în unanimitate reacțiune contra agitațiunilor fratricide, îndemnând pe învățători la o ținută unitară, binevoitoare guvernului hotărât, și făcut. Si a fost un act frumos. Nu a însemnat intrarea politicei în școală. Noi n'am susținut pe liberali. Ci am avertizat desbinătorii ordinari și fără scrupule, susținând guvernarea.

7. *Liberalii* s'au susținut la guvern sesiunea întreagă din 1922 până în 1926.

In intervalul acesta s'a votat *constituția* și s'a făcut *încoronarea.* Partidul D-lui Maniu a excelat prin absență dela încoronare, iar constituția a declarat-o ilegală, promițând că la venirea lor la putere vor face-o: *tabula rassa.*

Neparticiparea la încoronarea simbolică dela Alba Iulia a Partidului Național ardelean, este un act revoltător și nepatriotic, e un defect pentru un partid ce se pretinde de guvernământ. Iar nerecunoașterea constituției și amenințarea cu Tabula Rassa le-a făcut imposibilă succesiunea la guvern.

Constituția, legile pot avea unele defecte mai mărunte în țara noastră. Acele se pot eventual, la timpul său, corecta. Dar să ștergi cu buretele o constituție nouă, *nu pentrucă n'ar fi bună* ci pentrucă la alegeri s'ar fi comis ilegalități, asta nu se face. Suntem o țară, care ne grăbim. Legea să fie bună, fondul. Fondului se subordonează forma, mai ales în cazul de mai sus,

dat fiind, că alegeri absolut ideale, şi mai ales neatacabile de către părţi, nu există.

Activitatea Partidului Naţional şi de data aceasta este în dezacord cu interesele ţării. El se pune singur în imposibilitate de guvernământ.

8. E natural deci, ca şi acum în 1926, după liberali, succesiunea să fie din nou de partea Averescanilor. Guvernarea lor a fost o evoluţie spre bine, faţă de guvernarea antecedentă. Demiterea lor, neaşteptată de nimeni, s'a răsbunat. După moartea Regelui Ferdinand a urmat la scurt timp şi moartea celui mai apropiat sfetnic al său: Ionel Brătianu.

9. Guvernarea liberală ce se desfăşoară înaintea noastră de un an şi mai bine, îşi poartă în spate greşala din naştere. Născută înainte de vreme, slăbiciunea-i naturală este agravată de criza financiară şi de criza de producţie agricolă. Nenorocirile nu vin singure. O schimbare a guvernului se impune. Incredinţarea noului guvern cade în competenţa Inaltei Regenţe. Aspiranţi la succesiune sunt tot cei doi: D-nul General Averescu în fruntea Partidului Poporului şi D-l Iuliu Maniu în fruntea Partidului Naţional-Ţărănesc.

Primul îşi aroagă dreptul la conducerea ţării în baza capacităţii sale dovedite în cele 2 guvernări trecute, şi dovedind de fapt că înlocuirea sa neaşteptată de nimeni, a tulburat mersul destul de normal al unei guvernări liniştite.

Al doilea şi-l a roagă bazându-se pe poularitatea sa, invocând legalitatea, democraţia şi chiar *suveranitatea poporului mai presus de toate.*

Imi iau îndrăsneala să constat, că Dl. Maniu, nici în fruntea partidului popular, de data aceasta Naţional-Ţărănesc, nu-i cu nimic mai apropiat de putere, şi nu-l îndreptăţeşte nimic la preluarea guvernării.

— Pentru ce??

— Pentrucă n'o merită. Ţara are nevoe de conducători valoroşi a căror fapte să garanteze în mers ferit de complicităţi şi mai ales de greşeli grosolane.

Unirea făcută cu condiţiuni, afacerile de coroane, vama dela Predeal, permisele şi nepermisele Consiliului Dirigent, cârmuirea de 3 luni a Dlui Vaida Voevod, sământa de discordie şi ură aruncată între fraţi ponegrind pe cei din Regat, ei ponegrind tot ce vine de acolo, balcanizând totul mai vrăşmaş de cum o pot face duşmanii noştri, nu califică, ci descalifică pe Român.

Neparticiparea la încoronarea dela Alba-Iulia, a partidului ce se chiamă Naţional a fost o dezertare la inamic, o depărtare de sufletul sănătos al Ardealului Românesc, care în întregimea sa era acolo.

Nerecunoaşterea constituţiei şi ameninţarea cu Tabula Rassa pe deoparte, însemna negarea a tot ce se facea prin alţii, pe de alta o îndepărtare sigură de o activitate proprie.

Partidul Naţional în căsnicia ca comună cu Partidul Ţărănesc, în activitatea mai recentă cu nimic nu s'a dovedit mai bun, mai cuminte sau mai cu bun simţ politic.

De actul de succesiune şi de persoana exprinţului Carol s'au ocupat atât în ţară, cât şi în străinătate, în aşa mod, încât numai descoperirile dela Londra în legătură cu Carol şi Jidoavca, Rottermere şi Alba-Iulia, ne-au putut scăpa de această sabie a lui Damokles.

Activitatea Partidului Naţional-Ţărănesc în străinătate, pentru a zădărnici împrumutul de stabilizare, e tot atât de nepatriotică întocmai ca-şi interpretarea actului de succesiune.

Declaraţia aruncată şi lăsată să circule în străinătate despre împrumut, că nu va fi recunoscut de Naţional-Ţărănişti când vor veni la putere, e un act al Sovietelor de acum 10 ani, act pe cari Sovietele de azi încep a-l abandona.

Legalitatea Partidului Dlui Maniu e nesinceră, căci dacă ar fi sinceră:

a) Actul de succesiune nu s'ar fi tratat aşa, cum s'a arătat.

b) Nu s'ar folosi de slăbiciunea guvernului actual, nerespectând nici o formă, nici o îndatorire legală, în legătură cu adunările publice, unde stâlpii partidului se laudă cu această nerespectare a îndatoririlor cetăţeneşti.

c) Partidul a cărui formă e legalitatea, cum îşi poate permite, încă din opoziţie, să nu respecte dreptul la cuvânt, al celuilalt partid, tot de opoziţie? Vezi cazurile de Timişoara şi Bistriţa.

d) Cum îşi poate zice legal, un partid, a cărui presă, vezi Patria dela Cluj din 27 Sept., se răsvrăteşte contra Ministerului de Interne, pentru un caz, când respectând această legea, ni s'a recunoscut şi nouă L. A. N. C. dreptul constituţional la libertatea cuvântului.

e) Legalitatea e în flagrantă contrazicere cu toată activitatea de răsturnare. Răsturnarea seamănă a revoluţiei cu perciuni. Nici ea, nici revoluţia şi nici luarea puterii cu puterea, nu cad în cadrele legalităţii.

Eticheta partidului e falşă. Partidul nu-i nici naţional, nici ţărănesc. E ca o buteleie cu eticheta vinului vechiu de 9 ani, în care, când o desfaci, e apă goală. Românii buni şi ţăranii adevăraţi, sunt pur şi simplu înşelaţi prin eticheta cea falsă.

Cum se poate înţelege seducerea aceasta miraculoasă a atâtor oameni cuminte şi de bună credinţă, cari se'nşiră azi în dosul acestei etichete false?

Uşor: Falşii naţionali şi falşii ţărănişti, matadorii partidului, s'au purtat de-aşa, în cursul vremii celor zece ani — cum am arătat — încât nici marele defunct, Regele Ferdinand, nici Inalta Regenţă, după proba făcută cu Vaida-Voevod, mai mult nu i-a mai putut aduce la cârmă. Nu pentrucă Regele sau Inalta Regenta ar fi liberlă, sau altceva ci pentru greşelile lor.

Cele 2 partide, în activitatea lor de guvernare, pe lângă lucruri bune, au avut şi greşeli, destule, poate şi prea multe. Popularitatea le-a scăzut. La guvern orice guvern se uzează. Partidul Dlui Maniu, opoziţia, la care s'a condamnat însuşi de 10 ani de-a-rândul, prin demagogia fără scrupule, exploatând toate mizeriile, atât cele cauzate de oameni, cât şi cele venite dela Dzeu, secetă, sărăcie ş. a. şi atribuind acestea toate guvernanţilor de ieri, caşi celor de azi, a ajuns să frământe acest popor, conform prescripţiunilor judaice şi protocoalelor înţelepţilor Sionului, încât nemulţumirea şi fierberea necesară răscoalelor şi revoluţiilor ce ne mai trebuesc, este aproape de-ajuns.

Partidul Naţional-Ţărănesc are deci o popularitate nemeritată şi periculoasă. Şi-i cu atât mai periculoasă, cu cât, nici azi nu li se poate încredinţa, fără risc, guvernarea.

Pentru ce??

Pentru că-s falşi, şi nu-s naţionali. De-ar fi naţionali, ar fi bine.

S'ar mai putea face o probă de guvernare cu ei şi în cazul cel mai rău, pe lângă oarecicare pierderi inevitabile ale acestei încercări am avea insuccesul de-a se destrăma aceea popularitate ce nelinişteşte azi ţara în lung şi lat.

Dar nu-s naţionali. Sunt tovarăşi cu socialiştii. Ori naţionalismul exclude socialismul, se exclud reci-

proc. Socialismul, şi cel mai moderat, încet şi evolutiv, duce la internaţionalism şi comunism. Nu recunoaşte proprietate, nu recunoaşte patrie. Unde-i bine, acolo e patria; nu unde m'am născut. Da, dar acesta e dictonul şi practica de toate zilele a Jidanului. Aceasta-i patria lui internaţională visată de Izrael şi pregătită prin socialism şi francmasonerie: Domnita lui Iuda peste toate bunurile pământului, peste întreg globul pământesc. Sub o dominaţie exclusiv Jidovească, ne-ar merge rău de tot: Am fi mai rob ca robii Domnului.

Patria noastră e fondată pe naţionalism. Naţional-Socialiştii ar distruge-o!

Spune-mi cu cine te'nsoţeşti ca să-ţi spun eu, cine eşti!! De ce toată presa Jidovească din Sărindar trage atât de credincios la carul Naţional-Ţărănist al Dlui Maniu?

— Ştiu ei bine, pentru ce. Carul acesta e mai mult al Jidanilor, decât al Domnului Maniu.

Domnul Vaida-Voevod, pentru ce e francmason? Şi pentruce este membru în consiliile de Administraţie ale intreprinderilor jidoveşti Marmorosch-Blank şi Renner. Nu se poate servi la doi domni de-odată: Şi lui Dzeu şi Mamonului. Şi neamului românesc, şi şi Jidanului. Pentru astfel de servicii, medalie, pe dreptate nu se aşteaptă dela Români, ci dela Jidovi. Şi ca Vaida sunt mulţi Naţionali, cari apără Jidanii şi interesele acestora.

Interesele neamului în presa naţional-ţărănistă, — de pressa cuşer nu mai vorbesc — sunt trădate cu neruşinare. Dovadă: *procesul comuniştilor* dela Cluj, transformat de presă în proces al muncitorilor. Matadorii comunismului, duşmanii cei mai înverşunaţi ai statelor naţionale, transformaţi prin matadorii naţionali, în apărătorii neamului românesc: Jidanul Aradi Victor ne iubeşte neamul, ne iubeşte ţara, căci e filoromân.

Eticheta partidului e falşă. Totul, şi oratori şi pressă; falsifică adevărul. Un exemplu mai recent în „Patria“: Se glorifică ziaristul Negreanu dela „Adevărul“. dar nu i se spune pe numele adevărat: Schwartz; şi tot acolo se caută greşeli în adevăratele perle de naţionalism ca Prof. de drept roman din Cluj dl I. C. Cătuneanu. In loc de naţionalism, se face socialism. In loc de patriotism trădarea patriei.

Pentru aceea Partidul Naţional-Ţărănesc, nici acum nu trebue să vină la putere!! *NICOLAE POPA*

CORESPONDENŢĂ DIN ROMA

10 Mai la Roma

„Unde eşti Tu Ţepeş Doamne“.

Zece Maiu, sărbătoarea sărbătorilor naţionale, *„memento mori“* al istoriei române, s'a sărbătorit la Roma cum nu trebuia.

La Roma trebuia să se serbeze cu fast şi cu suflet mai mult din partea coloniei româneşti. — In leagănul naţiei noastre, unde Ungurii au început să ne ia pe dinainte infiltrând în sufletul latin jalbele lor ipocrite, bazate pe minciună crasă şi pe falsificarea adevărului istoric, s'a făcut ceva din obligaţie faţă de lefurile fantastice pe cari le încasează. — Suflet nimic!

Nu simţeau acea bucurie, pe care o simte tot Românul legat de glia strămoşească.

La ce s'a redus serbarea?

La decorarea câtorva Italieni de seamă în frunte cu fostul Ministru Gentile, un păhar de vorbă şi aperitive.

Dacă n'ar fi fost D. Iorga, nu se făcea nici atât. El a pus ceva din sufletu-i românesc, dar nu ajungea să încălzească atmosfera de ghiaţă din saloanele plătite din greu, de acei ce râmă glia părinţilor noştri.

Programul serbării a fost Sf. Liturghie şi Tedeum la biserica română şi recepţie la Legaţie.

Preotul Emil Juga, unul dintre Românii cu suflet, a ţinut o cuvântare ocazională relevând insemnătatea zilei şi schiţând un program de muncă pentru naţia românească în viitor.

A început cu căldura sufletească alor 25 ani pe cari îi are şi credeam că o va duce-o până la capăt.... dar vai!

I s'a tăiat avântul de fizionomiile impaciente ale asistenţei şi de gesturile pe cari le făceau unii dintre acei, pe cari îi durea cuvântul tăios al Preotului.

La Legaţie d. Iorga a ţinut o cuvântare în care a reliefat meritele Prof. italieni decoraţi. După ceremonia decoraţiilor s'a trecut la bufetul încărcat pe o masă lungă. Cu aceasta s'a terminat sărbătoarea naţională. Câţiva studenţi români au avut curajul să plictisească On. Corp diplomatic cu un „Trăiască Regele“ şi „Pe-al nostru steag“.

Din aceste amănunte trase în fuga condeiului se naşte întrebarea, la ce serveşte corpul diplomatic? Numai la încasarea lefii? Leafă stoarsă de-pe spinarea încovăiată de muncă a plugarului român?

Studenţii români proiectaseră un program destul de frumos cu ocazia serbării, dar nu s'a ţinut! De ce? Fiindcă D. Ministru trebuia să plece nu ştiu unde chiar în ziua serbării şi prin urmare trebuia trecut la repezeală peste fastul pe care-l merita serbarea tuturor Românilor.

Studenţii au refuzat de a face programul ultra limitat de legaţie.

D. Prim Consilier a pus condiţia să se cânte o singură doină şi un Trăiască Regele...

Nu s'a făcut nimic! Asistenţa italiană a plecat cu aperitivele şi atâta tot. Dacă ar fi fost careva întrebat, cu ce bagaj sufletesc a plecat dela serbarea serbărilor române, nu ştiu ce ar fi putut răspunde...

Atmosfera de ghiaţă diplomatică distruge orice avânt spre ţinta înaltă a idealurilor naţionale.

Se impune ca imperioasă necesitate o reformare a corpului diplomatic român, străin de neamul, care-i plăteşte din greu.

Să se numească oameni de sânge românesc, ca să ne reprezinte cu demnitate.

Sângele de culoarea hârtiei copiative nu mai corespunde, căci nu se poate identifica cu aspiraţiile poporului românesc unit pe vecie. A sosit timpul, când păpuşile diplomatice să se schimbe în factori reali, cari să muncească cu inimă pentru stabilirea demnităţii naţionale.

Un ministru cu inima românească, un secretar şi o dactilografă e de ajuns să facă toate lucrurile, pe cari personalul supra încărcat cu lefuri grase, nu le face acum.

Să se termine cu spesele exagerate de propagandă sterilă în străinătate.

Să se caute să organizeze ţara în interior pe baze reale şi atunci propaganda se face de la sine. In felul cum se face acum nu aduce nici un folos real ţării, doar acelora cari sunt încredinţaţi cu diverse birouri, create parcă anume să îmbogăţească pe înstrăinaţii noştri diplomaţi.

Roma 10 Mai 1929.

Ţepeluş.

Fiecare Român cu suflet curat să nu uite a se abona la această revistă, care luptă pentru scăparea Neamului de liftele jidane!

O rază de neperitoare glorie din istoria Franţei şi a civilizaţiei

Stăm încă sub vraja simţământului de mândrie *patriotică*. ce-a deslănţuit in sufletele noastre mareaţa sărbătoare dela Alba-Iulia din 20 Maiu 1929.

Rând pe rând trec în imaginaţia noastră figurile oamenilor cari au înfăptuit întregirea neamului. Cu credinţa lor neclintită în cauza cea dreaptă, cu viziunea lor politică, cu energia lor, ei nu au lăsat arma din mână până nu au pus piciorul ca triumfători în cetatea lui Mihai Viteazul.

Chipul gloriosului Rege Ferdinand I. domineazǎ radios actul istoric. Alături de el posteritatea nu va uita nici pe Ion I. C. Brătianu; nici pe acel general francez, care a comandat cea mai puternică armată ce a cunoscut lumea, şi ne-a onorat cu prezenţa sa la încoronarea dela Alba Iulia din 15 Oct. 1922, pe mareşalul Foch.

Inbânzii lui, din Vosgi până la Marea Nordului, îi datorim libertatea naţională şi unitatea politică a neamului românesc. Se cuvine să ne amintim de genialul răsboinic, cât mai des, să-l coprindem ca pe al nostru în sufletele noastre recunoscătoare.

De aceea, ne facem o pioasă datorie să reproducem, aici, în deceniul săbătoresc al Unirii, ordinul lui de zi din *12 Noemvrie 1918, prin* care punea capăt răsboiului şi anunţa armatelor sale victoria strălucită, deplină, definitivă, deschizând o nouă epocă în istoria omenirii. Ascultaţi simplitatea nobilă şi mândră a mesagiului său:

„Ofiţeri, subofiţeri, soldaţi ai armatelor aliate.

Dupăce aţi oprit cu hotărâre pe duşman, l'aţi atacat luni de zile fără răgaz cu o credinţă şi o energie neobosită.

Aţi câştigat cea mai mare bătalie a istoriei, şi aţi salvat cauza cea mai sacră: libertatea lumii.

Fiţi mândri.

Cu o glorie nemuritoare aţi împodobit drapelele voastre.

Posteritatea vă va păstra recunoştinţa.

Mareşal al Franţei. Comandantul suprem al armatelor aliate.

FOCH

Un colţ al Palestinei — Maramureşul

Ajungându-mi în mână, un număr din gazeta: „Infrăţirea Românească“ pentru popor, am cetit-o întreagă cu atenţie, şi pe urmă mi-am concentrat judecata asupra marii importanţe şi a rolului ce-l ocupă susnumita gazetă; m'am gândit foarte mult la cuibul Palestinei — nenorocitul ţinut al României de nord — Maramureşul.

Intr'adevăr, nu există nici un ţinut mai nenorocit ca Maramureşul. Pleava internaţională, demagogii şi trădătorii de ţară; pungaşii şi excrocii, aci şi-au găsit patria lor. Jidovii — fiii deavolului, nu ai lui Dzeu — veniţi din Polonia, goli şi hămisiţi de foame, au dat peste bietul popor maramureşan — răbdător şi bun — pe care l-au nenorocit complect cu mijloacele lor de distrugere a speţiei umane — ce nu face parte din tagma lor —. Toţi uniţi la olaltă sunt păsările de pradă, coalizate în mod tacit să prepare ruina acestei ţări care-i adăposteşte şi ocroteşte; în loc să-şi găsească adăpost la Văcăreşti sau Jilava.

Ţuica falşificată de ei cu otrăvuri, camăta, pungăşia nemaipomenită în toate afacerile comerciale şi industriale, cari sunt pe mâna lor, au pus capăt bietei populaţiii maramureşene. Din cauza acestor lipitori de Jidani, Maramureşul este în somaj nesfârşit, unde biata clasă a proletarilor — ţărănimea, talpa ţării — sufără mai rău, decât cei din Valea Jiului.

Voi tâlhari miliardari — cum vă numeşte dl A. Cotruş — v'aţi făcut stăpâni pe codrii Maramureşului, caşi cum aţi fi moştenitorii din veci ai acestui ţinut. Plânge codrul maramureşan, codrul lu Bogdan şi Drăgoş, văzând că au intrat aceste lipitori, aceşti tâlhari în el, care îi sug şi îi storc vlaga, pustiindu-i pădurile, bogăţiile de căpetenie ale Maramureşului.

Urmaşi ai voivozilor — descălecători şi întemeetori de ţară — până când îi veţi primi pe aceşti păgâni între voi? Până când le veţi răbda toate pungăşiile lor? Cum?! ...„Aceşti Jidani, acest gunoiu, să ajungă a fi stăpâni şi pe ţară şi pe noi?“... Treziţi-vă şi vă deschideţi ochii bine, până mai e timp, căci altcum vom pieri ca naţiune, omorâţi şi striviţi de liftele păgâne.

Precoce şi tristă viaţă, a sărmanilor Maramureşeni! Să fie ori câte lucrări, panperizmul din Maramureş nu se va curma câtă vreme vor exista aceşti înşelători — Jidanii.

O acţiune severă în contra lor! Mânuitori ai condeiului, luminători ai poporului şi toţi fiii buni ai Maramureşului, în care arde focul sacru al naţionalismului, şi cari aveţi iubire de neam şi ţară, căutaţi şi scăpaţi Maramureşul din ghiarele Jidovilor, a liftelor păgâne! Conducători ai Ligii Creştine interesaţi-vă mai de aproape de starea precoce a Maramureşului!

Aceste şire le scriu ca un preludiu, — articole interesante pentru a documenta cele de mai sus, le voiu publica în numerile viitoare — dacă îmi va permite „Infrăţirea Românească“ — pentru a arăta publicului, fapte şi descoperiri senzaţionale, în legătură cu Jidanii din mica Palestină — Maramureş.

PELIN

— Maramureş —

Luminaţi poporul

Principala problemă de a cărei deslegare atârnă ţara Neamului Românesc — azi liber şi independent — este luminarea poporului. A venit timpul să ne gândim în mod mai serios, la cea mai grea chestiune, la însufleţirea ţării unite, prin educaţia ţărănimii.

Ţară-ţăran! Dacă ţăranul ar fi cult şi civilizat, atunci ţara, care o formează masele mulţimei de ţărani... desigur că ar fi o ţară cultă. Fiecare din noi trebuie să-şi puie înaintea sufletului, momente din marea problemă, din problema problemelor: Valorificarea energiilor naţionale. Din ziua desrobirii, neobosit bate ceasul spre munca de renaştere culturală, de închegare înoitoare, de spiritualizarea poporului în sentimente naţionale creştine.

„Niciodată poporul Român n'a trecut printr'un moment mai deciziv decât cel de azi. Toată sămânătura dela Decebal şi Traian până în zilele noastre trebue să dea roade acum sau niciodată“.

Toate statele cari sunt gloria lumii, naţii cari creiază civilizaţia, fac sforţări uriaşe pentru cultura păturei de jos — a ţărănimii.

Educaţia acestei pături ar trebui să ne fie logodnica inimei noastre, să ne fie cel mai preţios bun al vieţii. Aşa dar, să-şi amintească Nea-

mul nostru, că cel dintâiu pas spre reconstrucție, trebue făcut prin educația poporului della țară care este încă curat, nefiind trecut în putrefacția morală! Aceasta datorită faptului, că la sate sunt mai puțini streini de rasa noastră pe când orașele gem de Jidani dela un capăt până la altul! A venit de-acum vremea să dăm poporului nostru ocazia de a merge pe propriile sale picioare. Să biruiască și acuma în cugetele noastre ideia cea dreaptă, că nădejdea zilei de mâine e poporul — țărănimea — și căruia degeaba îi dăm pământ fără învățătură, după cum de geaba am cerca să-i dăm învățătură, fără a îngriji mai întâi de mijloacele lui de traiu. Suferințele țării sunt grele; cari ar fi cauzele? Am neglijat Nația cea mare, poporul. Ne-a orbit o iluzie: crezând că primenim neamul numai prin creșterea copiilor, am fost uitat de educația masselor. Urmările? Le simțim la fiecare pas. Ne urmăresc mai rău decât zeițele răzbunării.

Inainte de toate e bine să ne amintim și de vorbele oamenilor mari, cari în trecut au gândit și scris în legătură cu educația întregului popor. Socrate, Aristotel, Comenius, Leibnitz, Rousseau, Locke, Kant și mulți alți eroi ai lumii, au avut un crez: „Educația învinge totul".

Kant, regele filozofilor, care era cel mai moral om, ne spune, că educația este mijlocul cel mai important pentru inobilarea neamului omenesc. E o crimă ne spune Kant, să neglijăm educația poporului.

Asemenea e cea mai oribilă și mârșavă crimă să fim imorali!

— „Cerul cu stelele deasupra mea și legea morală din mine". (Kant).

Imprejurările istorice ne-au oprit să punem în valoare bogățiile sufletului și pământului Românesc. Până în anul mântuirei prin unirea cea mare a Neamului: „Sute de ani ne-am luptat, ca să asigurăm apusului liniștea de care avea nevoie, pentru civilizarea lui. In timp ce acolo se înălțau mărețe catedrale de piatră înflorită, la noi se înălțau nouri groși de fum, din casele noastre aprinse de năvălitori". Dar din ziua unirii, a venit și pentru noi vremea de renaștere. România întregită oferă cele mai bune condiții materiale și spirituale, pentru repararea lipsurilor din trecut și pregătirea viitorului.

„Aur poartă munții și lanurile noastre. *Aur trebue să fie mintea Românilor*, și să-și exploateze ei singuri, acasă la dânșii averile, nu Jidanii venetici, streini de rassă, sânge, Neam și Țară".

La noi în țară este greu de trăit — pentru noi creștinii, și va fi și mai greu, atâta timp cât politica va fi simplu comerț de conștiinți ambulante cum este astăzi!

Cost. G. A. Danilla
— Iași —

Bună idee

Dl. Decan al baroului din Cluj, Dr. Ion Suciu,a avut buna idee să publice întro broșură, îngrijit tipărită, procesul-verbal al adunării ținută la Alba-Iulia 1 Decemvrie 1918.

Publicația vine la momentul potrivit, reamintind în anul serbării deceniului Unirii faptul istoric al proclamării Unirii Ardealului cu țara-mamă, unire cerută fără condiții de unanimitatea sufletului românesc, și înfăptuită de armata glorioasă a în veci neuitatului Rege Intregitor, Ferdinand I al tuturor Românilor.

Publicația mai satisface și un alt interes, mai mărunt, dar legitim cărturăresc, pune la dispoziția noastră un document de mare valoare istorică. Zicem istorică, pentrucă punctele din declarația unirii, din care mici Români rătăciți și alți străini de neamul nostru au voit să facă condiții ale Unirii, aparțin timpului frământat de ideologia Wilsoniană, care într'un deceniu a suferit rectificări și modificări fundamentale în întreaga politică a continentului european. Cu atât mai mult nu se puteau menține unele din acele puncte în programul de viață al neamului nostru și al statului celui nou, care este un stat *național, unitar* cum stabilește Constituția din 1923.

Din cuvântările ce s'au rostit atunci, în fața norodului adunat, care aclama România cunoscându-i enormele jertfe și iubirea dovedită față de frații din Ardeal, extragem următorul fragment pronunțat de Dl. Ștefan Ciceo Pop, actual președinte al Camerii Deputaților, care a înțeles să fixeze partea de contribuție a României mici în desrobirea Ardealului, prin următoarea afirmație:

„Să mă credeți însă, fraților, că nu sântem conștii să dăm partea leului scumpei noastre Românii, pentru-că jertfele pe care le-a adus România, sunt atât de mari în proporție cu jertfele, care le-am adus noi încât cu pietate și cu smerenie trebuie să ne închinăm acelor factori, cari au venit în ajutorul nostru".

Această afirmație, istoricește dovedită contestată de unii neghiobi regionaliști, face onoare Dlui St. Ciceo Pop.

REDACȚIA.

CORESPONDENȚĂ DE PE CÂMPIE

Treziți-vă, D-lor intelectuali!!

In No. 15 al prețioasei reviste „Infrățirea Românească" a apărut un minunat articol „Corespondentă din Luduș", cuvinte adevărate văzute și trăite de noi cei din Luduș.

Și acum mă întreb, unde-i patriotismul? care atâta timp cât am fost subjugați parecă mai exista iar acum când avem mai mare interes să fim buni patrioți ne lăsăm ca Jidanii prin apucăturile lor înjositoare să ne acapareze totul, să-și bată joc până și de legile Statului, ba chiar și de legile bisericești de care încă nimenea nu s'a atins.

Cu rafinăria lor, cu un „Servus baratom" să influințeze pe funcționari, să facă să se închine lui și să-l încunjure pe Jidan când e vorba ca funcționarul să-și facă serviciul.

Este un caz și mai grav în stările de azi, Jidanii văzând că poporul de jos nu mai poate fi exploatat fiind acum condus de oameni intelectuali români! Jidanii s'au pus pe lângă acești intelectuali tot cu apucăturile lor, și îi influințează par'că îi hipnotizează, și cu durere vedem adeseori că prin Ludușul jidovit câte un Dr. X. Român se plimbă la braț cu un jupân Mihaly Maurit sau Mor Darvas, câte un funcționar de Stat etc. sau (asta regulat) trei sau patru Români vorbind cu unul singur străin, în limba maghiară, auzi Dle patru Români se închină în fața unui minoritar; dece? spuneți-mi D-lor inte-

lectuali din Luduş, vă este ruşine de limba română? Dacă da! atunci nu mai pretinde-ţi ca massa populaţiei să Vă respecte şi să se lase condusă de D-Voastră, căci aceşti oameni au avut bună voinţă, şi au şi azi, dar roadele produse după conducerea D-Voastră sunt de tristă memorie.

Da Domnilor, foarte trist! azi avem în Luduş meseriaşi români, aceşti modeşti meseriaşi sunt lăsaţi în voia sorţii, îi acaparează străinii; am ajuns acolo că azi avem zece sau doisprezece meseriaşi români, care sunt căsătoriţi cu ungurоaice, şi cu limba maghiară în familie; copiii nu ştiu decât numai ungureşte să vorbească; caz recent: un băiat de ţăran din comuna Gheja un anume Coman, înainte cu şase şapte ani a venit ucenic cu opincuţele în picioare şi azi căsătorit cu Kakasi Rozsi, în familie vorbesc numai ungureşte.

Vor zice Domnii intelectuali, că ce au ei cu acestea toate? şi zic eu, că dacă aceşti Domni zis intelectuali, conducători ai Românilor, ar fi fost adevăraţi conducători, ar fi făcut o Casină română, şi ar fi ţinut conferinţe cu caracter patriotic, economic etc., eu sunt sigur că nu se ajungea la trista situaţie de azi. Exemple: unde toate acestea s'au făcut stările sunt cu totul altfel.

Ne adresăm Domnilor intelectuali pentru ultima dată, ca să nu maistea sus şi nepăsători; să coboare în întunerec şi să facă lumină dacă sunt în stare să mai îndrepte acеea ce sub ochii dânşilor s'a ruinat; să lase politica de partide, cari toate sunt străine de simţemintele româneşti; să dea mâna cu fraţii lor de jos şi toţi la un loc să luptăm pentru revindecarea dreptului nostru pe plaiurile acestei câmpii mănoase, strămoşeşti; cam târziu, dar în ceasul al unsprezecelea încă ne mai putem salva de o acaparare ...igură a străinilor. Mai cerem Domnilor intelectuali sprijinul financiar, adecă precum străinii îşi fac cumpărăturile şi toate lucrurile nu mai şi numai dela comercianţii şi meseriaşii lor, la fel şi noi să sprijinim numai comerţul şi meseriaşii români aşa după cum este, (din 40 prăvălii avem şi 2 româneşti, avem meseriaşi, măcelari restauratori, bănci, advocaţi, medici — nu Groza — români); să-i sprijinim cu toţii, să facem cu orice ocazie propagandă prin jur, care este destul de desvoltat în simţeminte româneşti, dovadă comunele Cipăieni, Bărboşi etc. tot pentru sprijinirea acestora, iar acei ce nu se vor asocia şi nu îşi vor arăta patriotismul, aceia vor fi *Şabes-goimi,* ce nu merită nici o stimă.

Puţin câţi vom fi, dar Vă promitem că vom face să reapară steagul Românismului aici între puhoiul străinilor de sânge, judaic şi asiatic. Acuma deocamdată atât.

CORESPONDENT
— Luduş —

Moţii din nou pe drumuri

Nu există publicăţie în România întregită, care să se fi ocupat mai stăruitor şi mai documentat cu dureroasa chestiune a Moţilor, cum a făcut *Infrăţirea Românească,* în cei cinci ani de existenţă.

Am denunţat toate ticăloşiile şi am cerut dreptate. Glasul nostru nu a fost ascultat; răspuns nu am primit. Nădăjduim cel puţin de astă dată să primească răspunsul de mult aşteptat semnatarii moţiunii de mai jos, cari în majoritate sunt partizanii actualului guvern naţional-ţărănist, şi cari semnatari s'au adresat direct Primului-Ministru Maniu, dupăce diferite delegaţii de Moţi nu au obţinut nimic din scumpa lor dreptate dela Ministrul Mihalache.

Iată textul, document al nesfârşitei suferi ţe moţeşti:

Domnule Prim Ministru,

Subsemnaţii reprezentanţi ai Moţilor din plăşile Huedin, Calata şi Ciucea, întruniţi în adunarea regională azi la 30 Aprilie 1929 la Huedin, împinşi de gravitatea problemelor zilei, respectuos îşi iau voia să vă înainteze următoarea

MOŢIUNE

1. Moţii din plasele Huedin, Calata şi Ciucea judeţul Cluj cu durere constată că nici azi în al 10-lea an al unirei reforma agrară nu este înfăptuită.

Roagă cu insistenţă guvernul ţării să dispună imediat remedіarea răului făcând din unul fiestecare proprietarul lotului său.

In special cer soluţionarea în mod favorabil pentru comunele interesate a chestiunii lui M. Tischler şi G. Banffy cari sunt însăşi baza existenţei acelor comune.

Nevoile acestei populaţiuni au devenit în aşa măsură acute în cât cu îngrijorare atragem atenţia Onoratului Guvern că nerezolvirea imediată a acestei chestiuni conform principiilor legii pentru reforma agrară va împinge populaţiunea să se pună singură în stăpânirea acestor moşii.

2. In numele miilor de braţe muncitoreşti cari azi stau neutilizate, cerem ca Onoratul Guvern să ia măsuri ca la lucrările de construcţie ce vor fi executate în această regiune să fie întrebuinţaţi exclusiv muncitori din aceste ţinuturi.

3. Cerem constituirea unei comisiuni de specialişti cari să studieze raporturile locale şi posibilităţile prin cari se va putea ajunge mai în grabă la industrializarea şi valorizarea multiplelor materii prime ce avem ca prin aceasta populaţiunea dornică de muncă să-şi poată câştiga existenţa cinstită.

Exprimăm deplina încredere a adunării în guvernul emanat de voinţa unanimă a poporului şi rugăm ca doleanţele noastre, cari sunt ale Naţiunei, să fie cercetate în mod părintesc şi rezolvite grabnic.

Vă rugăm, domnule Prim Ministru, să primiţi expresiunea deosebitei noastre stime.

(ss) IOAN GAL
Preşedinte

(ss) *VIRGIL A. POPP*
Secretar

(ss) Ioan Irimieş, preot, Vasile Ghiţu, preot, Traian Gal, preot, Victor Popp, preot, I. Roşca, preot, G. Bridedeanu, învăţător, Ioan Potra, primar, Giurgiuman George primar, S. Antal, primar, Tamaş Blaga, Ioan Negru, Boiba Vasile, primar, Stoian Simion, Florea Teodor, Zbucea Vasile, Negru Gavril, Lung Ioan, Stana Ştefan".

Sfinţirea drapelului U. f. V. din comuna Finişel - Cluj

Comunei Finişel i-a revenit onoarea, ca dintre cele 280 comune ale judeţului Cluj cea dintâiu să-şi sfinţească drapelul comunal al uniunei foştilor Voluntari. Sfinţirea s'a făcut Duminecă 9 Iunie a. c. în biserica gr. ort. din loc. După vecernie Sfinţia Sa părintele Vasile Lăpuşte a sfinţit drapelul, fiind de faţă întreagă comuna.

După sfinţire dl Dr. Isaicu, preşedintele judeţean U. f. V. printr'o

însufletită cuvântare, îndeamnă pe voluntari să ţină la cinstea numelui de voluntar, simţemintele cari le au avut atunci când au plecat de bună voie să desrobească pe părinţii, soţiile şi copiii lor, să le cultive şi acum, căci acelea sunt adevăratele simţeminte româneşti; nici un străin nu s'a dus de bună voie să lupte pentru România-Mare, ba din contră străinii azi ne sapă temelia statului nostru şi dacă nu vom ţine la olaltă şi nu ne vom aduce aminte de sângele vărsat şi vieţile stânse pentru acest ideal, străinii nu pot dărâma ceeace noi am zidit cu atâtea jertfe. Insufleţita cuvântare a fost primită cu vii aplauze.

A vorbit apoi părintele Lăpuşte îndemnând poporul la unire, bunăînţelegere şi muncă, căci numai aşa vom putea să ajungem să vedem România-Mare, aşa cum au visat-o moşii şi strămoşii noştrii şi cum au văzut-o pentru o clipă aceia cari şi-au dat sângele pentru ea. Poporul a ovaţionat sincer cuvintele calde ale Sfinţiei Sale.

Finişelul este un sătuleţ între dealurile din preajma munţilor apuseni, 800 de suflete au dat 5 voluntari şi 30 de gardişti în timpurile tulburi din 1918. Sfinţia Sa părintele Lăpuşte a fost preşedintele lor, fiind în acelaş timp conducătorul gărzilor depe alte sate. Sfinţia Sa s'a dus la Cluj să cerşească arme pentru comuna Finşiel, şi fiindcă a primit prea puţine, generalul român, care deja sosise în Cluj i-a oferit armele sale.

Această comună este şi a fost cea mai săracă comună din acele împrejurimi. Putea să i se facă o dreptate cu reforma agrară, dar cine? *Sperling* un sas şmecher ori *Schwartz* un Jidan urduros, cari au figurat ca ingineri cu împărţeala agrară. Ungurii din Săvădisla i-au mituit pe amândoi, aşa că locurile arabile şi pădurile, cari intră până în comuna Finişel le-au împărţit Ungurilor, iar bieţii Români, au rămas săraci, lipiţi pământului, cu toate că sunt un neam de oameni harnici şi cuminţi. Dosarul celor doi funcţionari incorecţi este la parchet, dar ce folos, deoarece Sperling a şters'o în America iar Schwartz s'a ascuns în vre-un *ghetto-u* murdar de cari avem destule în ţara românească. Azi inginerul este un Unguri încarnat cu numele de *Ioska* sau *Pista* care primeşte pe bieţii Români cu cele mai murdare sudalme, cari numai pe ungureşte pot fi aşa de stilizate, acum în plină ţară românească. Nu ştim dacă autorităţile n'au văzut şi nu văd toate aceste lucruri, cari ar trebui energic reprimate, să-l căutăm pe Schwartz să-i mai întindem urechile blezi iar pe Ioska să-l trimitem pe plaiurile unde sudalma urâtă se simte acasă.

Fraţii Români să aibă nădejde că mai suntem o mână de oameni cari ne gândim şi ne vom da silinţa ca nedreptatea şi batjocura să dispară din ţara noastră aşa de frumoasă şi locuită de un popor aşa de bun şi cuminte.

Daţi sfaturi folositoare ţăranilor!...

Dacă în aceşti zece ani dela Unire până azi, oamenii partidelor politice, cari au umblat pe sate, în loc să se huluească unii pe alţii prin discursuri pătimaşe isvorîte din ură, să fi dat ţăranilor sfaturi folositoare, n'ar mai trebui azi să cerşim cu pălăria la mână, împrumuturi în străinătate.

Propagandistul electoral în loc să meargă în cârciumă şi să deie oamenilor rachiu, de multe ori până cădeau în şanţ, făcea mult mai bine dacă aduna oamenii la Şcoală, iar în loc să se batjocorească partid pe partid, ar fi dat sătenilor sfaturi folositoare, cum să-şi muncească pământul ca să dea roadă mai bună, cum să-şi îngrijească vitele, cum să-şi zidească locuinţe sănătoase şi adăpost pentru vite, cum să se întovărăşească în Cooperative de credit, consum şi producţie, ca să scape de cămătarul neruşinat, de negustorul hrăpăreţ şi samsarul fără suflet. In loc de-a „cinsti" ţăranii cu băutură spirtuoase şi tutun, făceau mai bine dacă ţineau conferinţe contra acestor otrăvuri, iar cu banii aceia, să fie pus bazele unei biblioteci poporale în comună. Dacă numai jumătate din beutori şi fumători s'ar fi lepădat de aceste obiceiuri urâte, s'ar fi putut economisi o sumă egalu cu cea a împrumutului extern, obţinut cu atâtea greutăţi....

Cum să nu beie ţăranul nostru şi să nu fumeze, că doar a ciocnit păharul cu rachiu, cu Dl. fost sau viitor deputat, care şi-ar aprins ţigareta împreună cu ei, la un chibrit!....

Văzându-le toate cele de mai sus trebuie să ne dăm bine seamă şi ce nu s'a făcut în trecut să se facă în viitor, de aceea rog pe D-nii, cari se ocupă cu politica, ca în loc de a se huli unii pe alţii, în faţa ţăranilor, să le deie acestora sfaturi folositoare, cum să scape din încurcătura în care i-au vârît!....

Ioan L. Potra,
Bologa — Cluj.

INFORMAŢIUNI

JIDANII ŞI SĂRBĂRILE NAŢIONALE. Domnul Maniu şi partizanii D-Sale spun că Jidanii sunt buni Români.

Bunii Români sărbătoresc ziua desrobirii noastre cu sfinţenie, dacă nu la Alba Iulia, dar la ei acasă între patru pereţi.

Românul se gândeşte cu admiraţie la acei luptători, cari şi-au vărsat sângele pentru o Românie mare, care să fie a Românilor.

Jidanii D-lui Maniu şi a tuturor partidelor n'au nimic comun, cu glia îngrăşată şi binecuvântată de sângele alor 800.000 dintre cei mai buni Români.

In ţară se ştie ce fac „Rumunii" D-lui Vaida et Comp. şi nu strică să se ştie ce fac în străinătate. — S'a spus de atâtea ori că toată propaganda contra României se face de către Jidani. — E un adevăr trist prin faptul că nu se ia nici o măsură contra lor.

Chestiunea dela Oradea a fost exploatată până la infinit, încât şi acum, după atâta vreme se vorbeşte de martiriul Ungurilor din Transilvania....

La 10 Maiu nici un Jidan n'am văzut la serbare D-le Maniu! In schimb la conferinţa unui emisar budapestan, probabil tot Jidan, s'au prezentat în corpore să aplaude minciunile obraznice abordate din belşug la adresa României.

Cred că nu regretă nici un Român, că Jidanii n'au luat parte, o amintesc doar ca o cronică simplă, ca D-l Vaida, cel mai mare dintre masoni în Ţara Românească, să le poată da instrucţii de comportare, ca să nu eşueze programul neofiţilor Români!......

Era să mint! Pela sfârşitul serbării a sosit unul cu numele Friedmann şi s'a aşezat la masa lungă a buffetului primul şi a plecat ultimul

de acolo.... — Roma 10 Maiu 1929. *Ţepeluş.*

O OPERĂ ROMÂNEASCĂ „NĂPASTA" DE DL. S. DRĂGOIU. Dupăce opera dlui Drăgoiu „Năpasta" a fost reprezentată în stagiunea trecută, de Opera din Bucureşti, spre mulţămirea tuturor, în această stagiune a avut şi Clujul fericita ocaziune de-a putea aprecia incontestabilul talent muzical al dlui S. Drăgoiu, fost chiar elev al Conservatorului din Cluj.

Opera dlui Drăgoiu, din punct de vedere muzical este la înălţime şi noi suntem pe deplin fericiţi, când putem aplauda un fiu al neamului nostru, pentru creaţiunea sa, dorindu-i toată energia şi dispoziţia suficientă, pentru a ne putea înzestra neamul, şi de-acum înainte, cu produsele D-sale.

Vă felcităm Dle Drăgoiu, din tot sufletul nostru.

Un singur lucru Vă rugăm, însă. Să binevoiţi a scoate din prolog persoana beţivului, care imediat după prima ridicare a cortinei, ne personifică neamul în cea mai necorespunzătoare şi ruşinoasă situaţie, prin starea lui de ebrietate şi prin cântatul său, amăsurat stării în care găseşte, dimpreună cu ceilalţi camarazi ai lui, în aceleaşi condiţiuni, aceştia din urmă, mai ales în dansul de mai târziu, executat pe picioare nehotărîte.

Chiar în cazul când caracteristica neamului nostru ar fi „consumarea de alcool", într'o operă de artă nu este bine să-i arătăm această însuşire slabă. Punem cazul, că opera D-Voastră sar reprezenta în străinătate; ce impresie ar produce acea scenă, despre feliul nostru de-a fi, imediat după prima ridicare a cortinei?

Ori acele personagii ar putea fi înlocuite cu „tineri", dacă vreţi „veseli", dar nu până la căderi sub masă, şi cari să impună publicului şi eventual străinătăţii, prin ţinuta lor demnă şi prin executarea unor arii de-ale noastre, tot în mod demn.

Vă rugăm Domnule Drăgoiu să judecaţi asupra dorinţei noastre şi să schimbaţi fără întârziere, căci se poate şi e şi în interesul operei D-Voastră şi în interesul demnităţii Neamului Românesc.

IARĂŞI O NĂZDRRĂVENI NE MAI AUZITĂ. Corporaţia industrială din Cluj, Duminică la 9 Iunie a. c., şi-a sfinţit localul propriu din Piaţa Carolina. Preşedintele corporaţiei este dl. *Anton Moldovan.* După slujba religioasă s'a oferit un banchet de 120 tacâmuri. Preşedintele organizării banchetului a fost dl. *Gheorghe Ghili* tipograf din loc. Până la banchet totul a mers foarte bine. Insă nu putem înţelege cum aceşti domni şi în special dl. *Ghili,* pe care l-am ştiut de bun Român, de ce n'au aranjat banchetul în *grădina „Florida"* proprietatea dl. Cìociu, Român de-al nostru, pe lângă că a oferit cea mai avantajoasă, cu 35 lei mai ieftin de tacâm decât Gambrinus, unde s'a ţinut acest banchet pe un năduf care nu s'a mai pomenit la Cluj. Nu ne intră în cap, când pe căldură tropicală poţi să te amuzezi, cum se amuzează la banchet, într'un loc închis, până când pe un preţ mai convenabil puteai sta sub paviloanele încăpătoare ale *„Floridei"*. Să răspundă domnii în faţa celor pe cari i-a reprezentat şi-a încinerat ca într'un crematoriu Dumineca trecută.

ROMÂNIA JUNĂ. „România Jună" din Viena, din 1 Iunie 1929, a ales următorul comitet:

Preşedinte: Alexandru Domşa, ing.
Vicepreşedinte: Augustin I. Papp, ing.
Secretar gen.: Virgil Pop, cand. ing.
Casier: Marius Pipoviri, ing.
Econom: Dumitru Costea, stud. ing.
Bibliotecar: Neltu Vasiliu, stud. conserv.

Pentru comisia literară:

Preşedinte: Dşoara Aurora Caliani.
Membrii: Augustin I. Papp, ing; Mihail Tanco cand. ing.

COMUNICAT. Studenţimea clujană profund jignită protestează contra felului cum a fost tratată, de către aranjatorii serbărilor ce s'au făcut cu ocazia sosirii A. S. R. Principesei Ileana la Cluj.

Nu putem admite ca din anumite motive pe care nu avem să le menţionăm să fie înlăturată studenţimea dela participarea la conferinţa A. S. R. dându-se doar 20 bilete pentru 4000 de studenţi astfel că prevăzutul incident dela Teatrul Naţional îl găsim perfect scuzabil. — Am hotărât să nu protestăm contra felului cum am fost trataţi la serbările la Alba Iulia, azi regretăm că suntem siliţi să ne pronunţăm în felul acesta, acum când sosirea A. S. R. pentru noi studenţii ar fi trebuit să fie ocazia celei mai frumoase manifestări de simpatie. — *Comitetul centrului studenţesc „Petru Maior" din Cluj.*

ASOCIAŢIA DE PROPAGANDĂ PENTRU COMBATEREA BOALELOR SOCIALE. In zilele de 20—24 Iunie a. c. va avea loc la Bucureşti Congresul Internaţional Antialcoolic, al Federaţiunei Societăţilor Antialcoolice feroviere „personalul căilor ferate", sub înalta patronare a Inalt Prea Sfinţitul Patriarh şi Inalt Regent al României Dr. Miron Cristea.

Congresul este organizat de un comitet de onoare, prin îngrijirea *Centralei Caselor Naţionale*, Secţia „Sănătatea Socială" şi a Direcţiei Generale C. Fr. R.

Chestiunile ce se vor desbate fiind de mult interes pentru problema antialcoolică în România şi de folos practic în ceace priveşte cunoaşterea dintre noi şi legătura cu diferitele societăţi din ţară şi străinătate ce se ocupă cu aceste probleme, rugăm să binevoiţi a lua parte la acest Congres, cu amicii şi cunoscuţii Dvs. cari interesează de această chestiune.

DIRECTORUL ZIARULUI „ORDINEA" din Bucureşti, dl. M. Burileanu a fost condamnat la 15 zile închisoare şi 1 leu despăgubiri civile pentru că a cerut prin coloanele ziarului său, să se facă lumină în chestiunea deselor sinucideri, din casa dlui A. Dobrescu, azi subsecretar al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor. De data aceasta, presa zisă „anumita presă", nu a fost în picioare şi nu a luat apărarea „confratelui", cum a luat apărarea Jidanilor condamnaţi: pentru bomba ucigătoare, Max Goldstein; pentru actele criminale asupra ţării, Marcel Dobrogeanu-Gherea; apoi Weislovits, Pauker, Bujor Boris Stefanov şi alţi duşmani ai neamului nostru.

„DATORINŢE CREŞTINEŞTI". A apărut ca supliment al foii noastre *Infrăţirea Românească pentru popor*, o broşură întitulată *„Datorinţe creştineşti"* de Nicolae Popa, profesor în Cluj şi membru însufleţit al L. A. N. C.

Cuprinde, pe înţelesul tutrora, expunerea primejdiei jidoveşti şi mijloacele de a curăţa mândra noastră ţară de neamul lui Iuda. Ori-ce Român, cu dor de neam, o poate cumpăra din Cluj Str. Bob No. 7, la redacţia noastră plătind *doi* (2) lei pentru câte un exemplar (în 24 de pagini).

E de dorit, să se ceară mai multe exemplare deodată pentru a se putea uşura lucrările cu trimiterea lor.